HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ז) **טובת הנאה.** דבר מועט ואם היה כהן נותן סלע כדי שיתנו לכהן אחר קרובו אסור כיון דלדידיה חזיא הוי גרלה ככהן המסייע: ה"ג ותנא מ"ט לא אמר מתנות כהונה ולא גרס ותנא קמא. ח) (ט) בכולן יש בהן טובת הנאה ומפרש כגון ישראל שהפריש תרומה מכריו מאי טעמא לא אמר נמי אי טבא שהפריש מתנותיו ורועה שהיו לו בכורות: **אמר לך תרומה.** היינו טעמא דשריא טובת הנאה לידה דקדושת הגוף היא דכולי עלמא ידעי דלא נפקא לחולין ולא אתי האי כהן לידיה אבי אמו הסלע בגיניה למיטעי ולמנהג בה עניו חול ולמימר איתחלא לה בהאי סלע דיהב ליה אבי אמו: **אבל הני.** מתנות בכור: **דקדושת דמים הינהו.** דאם רצה כהן למכור בשר בכור וזרוע ולחייס וקיבה מוכרן לישראל ותו לא בעי ליה לישראל למיכליהו בבלי ובחרדל כי היכי דעביד כהן הילוך אתי האי כהן למיטעי ח) בהון וסבר כיון דבני קנין הינהו: **איתחל קדושתייהו אארבעה זוזי.** דיהיב ט) האי אמו (ג) דהיינו ד' זוזי ואתי למינהג בהו מנהג דחולין שלא יאכלם בבלי ובחרדל כדיהם המפורש בפרק הזרוע והלחייס והקיבה (חולין דף קלב:) ומשום הכי לא תניהו. והאי דנקט ובכולן הכי קאמר ובכולן התרומות והמעשרות יש בהן טובת הנאה: **תרומה חולה לאחר.** יא) דרבנן היא ויכול ליתנם לכהן המסייע: **לשמעיה.** כהן: **בעילה ברוב.** לאוכלה לזר ולא בעינן אחד ומאה ולאחר שעירבה ברוב חולין יכול לאכול יב) זר או כהן בימי טומאה לאחר שביעלה: **רבה.** כהן היה דמדבית עלי קאתי יג): **חמרא דתרומה.** דחולה לאחר: יד) **אוכל והולך.** הטבל ויעייר כדי תרומה ויפרישנה באחרונה: **טומאה** טו) **יולאה מגופו.** כגון זב וזבה ונדה ובעל קרי אבל לטומאת מת צריך: **בגגיעה ליה לן בה.** ולא"ג שמטומאה לא איכפת לן דאינו מוזהר עליה לשומרה שלא יטמאנה: **הילכך.** דבגגיעה אינו מוזהר נדה קולה לה חלה ואכיל לה טו): **כהן קטן.** ולא גדול יג) מפני שהטומאה יצאה עליו מגופו ואם הבטל לקריו הרי הוא כקטן. ל"ל טז) להכי נקט כהן קטן שלא רצה קרי ולא יצאה טומאה מגופו ובשאלתות דרב אחאי כ) מפרש הכי יח): **בריש מסא.** פורגו"ן דכמה דאפשר לאיזדהורי מזדהרא מליגע בה מאחר שקראה לה שם: **כהן גדול.** כהן שהגיע לכלל מלות ט) יט) מ) **[לאפנויי לנקביס]: מהו שיטבול ויאכל תרומה חולה לאחר.** בלא הערב שמש: וכי

מקומות לריך לחלק בדברים כי ההיא דפסחים ברים מקום שנהגו (דף נא.). גבי הנהו דמפרשו כ) חלתא מחרוזא דאמרינן דאי רוצה לאו אוזא אכלי ניכלה זר בתפייהו דלמא אתו לאפרושי מן הפטור על החיוב ובפ"ק דיומא (דף י.) גבי סוכת חג בחג חייבת פ) [בעירוב ובמזוזה ובמעשר דקאמר התם דמדאורייתא קאמר דאי מדרבנן דלמא אתא לאפרושי מן הפטור על החיוב ובדמאי טז) הלוקח מן עובד כוכבים למ"ד יש קנין חייבו חכמים ולא חשו לכך: **ואתי** למינהג בהו מנהג דחולין. ובעינן (זבחים דף כח.) למשחה ולגדולה כדרך שהמלכים אוכלין יז) בגלי ובחרדל ובכל מתנות כתיב למשחה אפילו בזרוע ובלחיים ובקיבה כדמשמע הכא וגבי תרומה לא מלינו שיגריך בשום אכילה בגדולה דשמא לא שייך גדולה אלא בבשר: **תרומת** חוצה לארץ בטלה ברוב. להתירה לכהן טמא קאמר דקאמר רבה מבטל לה ברוב ע) (ואפילו) בימי טומאתו ולא כמו שפירש הקונטרס לאוכלה זר ולא בעיא אחד ומאה דבהדיא מוכח במנחות בפרק רבי ישמעאל (דף מז.) יח) לאסורות לזר גבי חלת עובד כוכבים בארץ ותרומתו בחולה לארץ מודיעין אותו שהוא פטור חלתו נאכלת לזרים ותרומתו אינה מדמעת יט) דייק התם הא דישראל מדמעת משמע דאינה עולה לאכול לזרים אלא באחד ומאה: **רבה מבטל לה ברוב כו'.** רבה גרס שהיה כהן כ) דאמרינן רבה מדבית עלי קאתי אבל רבא לא היה כהן כדמוכח בפרק הזרוע (חולין דף קלג.) דא"ל רבא לשמעיה זכי לי מתנות כו': **אוכל** והולך ואח"כ **מפריש.** משמע דלא בעי מוקף מיהו הייתי יכול לפרש שבאחרונה לאחר שיפרש התרומה כא) ישאר מכריו שיתקייס בו מוקף אבל בקונטרס פי' דאוכל והולך כב) ויעייר כדי תרומה ויפרישנה באחרונה: **הילכך** נדה קוצה לה חלה ואכיל לה כהן קטן. יש קלת תימה אמאי נקט כהן קטן והלא אפילו גדול יכול לאוכלה אחר כג) שטובל וטהר מקריו ואי משום טורח טבילה והלא גם בא"י טובלין יד) לתרומה וגם בבבל היו טובלים לתרומת חולה לארץ דמשמע לעיל דלא כה) אכיל לה רבה ברוב אלא בימי טומאתו ובריש בנות כותים (נדה דף לב.) שהטבילוה קודם לאמה לסוכה שמן של תרומה ונראה לר"י מתוך כך דאין לחלה זו שיעור ולפי שדבר מועט הוא ותתנה לכהן קטן והכי משמע לישנא יח) דשקליה ברים מסא שהדבר מועט הוא ואע"ג דלא מזכיר לה אלא גבי שריפה מ"מ משמע דהכיא נמי דנותנה לקטן דבר מועט כז) וגם אותה שנשרפת הולרך להזכיר ברים מסא לפי שבה משליכה בתנור אבל תרומה שלהם שהיתה מן התבואה לא היתה ראויה כל כך ליתן לכהן קטן אפילו לא היה לה שיעור שקטן היה מאכדה וכן יין ושמן ועוד י"ל שהתרומה יש לה שיעור כגון תרומת מעשר: **בריש מסא** ושדי לה בתנורא. פי' בקונטרס דכמה דלפשר יח) לאזדהורי מליגע בה מאחר שקרא עליה שם מיזדהר וקשיא לפירושו דהא בגגיעה אמרו דליית לן בה ולגמרי שרי ליגע אלא נקט ריש מסא לפי שדרך להפך בו גחלים ועליה כמו שפי' בקונטרס מסא פורג"ן בלע"ז ויכול להכניס יפה החלה בתנור במוך אחור ונראה דמסא היינו מרדא שרודין בו את הפת כדמשמע בתענית (דף כה.). גבי דביתהו דר' חנינא יט) דקאמר לה שיבבתה אייתי מסא דקא חרכא ריפתא וקאמרינן התם כ) אף היא להניח מרדא נכנסה לא) אבל מתארא יכול לאיות פורגו"ן כמו שפי' הקונטרס בפ"ק דמגיגה (דף ד:) מריס] מגדלא דרדקי שקליתי למתארא וקא מהדרא תנורא שהיתה אוחזת האוד של תנור שקורין כ) מכבדת את התנור ולפי שיש דברים שאין מתחייבין בחלה עד לאחר אפייה כגון סופגנין ודובשנין לג) בפ' כל שעה (פסחים דף נ.) וכדאמר ב) טמנה לשה ואפאה והפריש ממנה חלה נקט שקיל לה ברים מסא דכשבא לדחותה שורפה ומשליכה בתוך בראש המרא עצמה: **פסק** לד) **והדר מפרשא חלה אחריתי.** משמע שלא החמירו להפרים חלה שניה אלא היכא דליכא כהן קטן ולא לה) כהנהו מקומות דקתני במסכת חלה (פ"ד מ"מ) שלעולם מפרישין שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן דאותן מקומות קרובין לא"י ומתחזיא חלה לידהו כחלת הארץ טמאה וטעונה שריפה דגזרו עליה שלא לאוכלה אפילו כהן טהור גמור ממתם שהיא טמאה ולכך מפרישין לעולם של אור וחלה שניה שלא תשתכח תורת חלה כדמפרש נמי הכא אבל כאן לא) בבבל שזה רחוק מארץ ישראל ולא מתחזיא חלה לידהו כחלת ב) הארץ טמאה ולא גזרו עליו שום איסור מחמת טומאה עצמה ולכך התירוה גם לכהן לג) טמא כיון דלא יולאה עליו מגופו וגם התירו לבטל ברוב והשניה אוכל כהן גדול אפילו זב דלא מפליג הכא כלל דאע"ג דבחלה שניה דהתם תנן (גם זה שם) ואסורה לזרים ולזבות ולנדות וליולדות ג) ואין ללמוד לד) דהא דהכא לאוסרה לזרים ולזבות שהיא בבבל רחוק מא"י וגם לה) אינה טעונה להפרים אלא היכא דליכא כהן ממקומות הקרובים הקבועים להפרים שתי חלות לעולם ויש פירושים שמוגה בהם דהך חלה אחריתי דהכא אין קורא עליה שם חלה דלית ליה תורת חלה ומסתברא דאינה מדמעת

ו) א מיי' פי"ב מהלכות תרומות הלכה כ [וע' בטור י"ד סימן שלא שמחה על הרמב"ם וב"ח מיישבין]: ב מיי' פ"ה מהלכות בכורים הלכה יב:
ז) ג מיי' פי"ג מהלכות תרומות הלכה יא:
ד [מיי' פ"א מהל' מעשר הל' ה טוש"ע י"ד סי' שלא סעיף ע]:
ח) ה מיי' פ"ז מהלכות תרומות הלכה ח:
ט) ו מיי' שם פי"ב הל' א טוש"ע י"ד סימן שכב סעיף ס ופו"ת סימן מז סעיף ב בהגה:
י) ז מיי' פ"ה מהלכות בכורים הל' י טוש"ע שם:

מוסף רש"י

תרומת חוצה לארץ. סופיל ואינה מן התורה, דלקי"ל בקדושין (לו:) כל מלוה המלויה בפירות הגלין בארץ אינו נוהג אלא בארץ (ביצה ט.). **והני מילי באכילה.** כולה שמופל אמירה, ואפילו זב ונדה לא פסלי לה בנגיעה (נדה לב.).

רבינו גרשום

טובת הנאה. שיכול ליתנה לכהן שירצה ולקבל בה דבר מועט כדקאמר כיצד ישראל וכו': אם כהן לכהן. כלומר אם היה כהן אותו שנותן לו הסלע כדי לזכות בה ח) הכהן אסור דנראה כמו לאותו כהן מוכרה באותו הסלע והוי ככהן המסייע בבית הגרנות: ותנא קמא דקאמר אין נותן להן תרומה ומעשר בשכרן ואם עשו כן חיללו מאי טעמא לא אמר במתנות נמי. להכי קאמר וה"ק משום דהאי דקאמר ובקשו חכמים לקונסו כו' הוי תנא אחריתי: אמר לך. דכיון דלא מיתחלא שלעולם אין פדיון לתרומה להוציאה לחולין לא אתי למטעא בה דאע"ג דאמרינן הכא חיללו לא אתי כהן לזלזולי בהו למיכל בטומאה. אבל הני מתנות כיון דקדושת דמים נינהו דנפדין אי אמינא חיללו אתי למטעא בהו ואתי למינהג בהו מנהג זלזול דחולין ושמא יאכילו לכלבים והוי בזיון. אין בה משום כהן כו'. דלא חמירא כ"כ: יהיב ליה לשמעיה. כהן בשכרו ולא חייש לנראה כמסייע: מבטלה ברוב. אחד בשנים ולא צריך אחד במאה כמו תרומת הארץ: ואכיל ליה. אפילו ישראל בימי טומאה כמו חולין. ורבה כהן הוה: ורב הונא נמי ט). וחדא דתרומה ושקיל חדא ואכיל [ושתין] לה ומיכן ואילך דאמי חדא דתרומה באותן תרי נטלי ושקיל חדא וכן היה עושה עד שכלה כל התרומה ומבטלה כן: ואח"כ מפריש. אפילו לבסוף: כהן שטומאה יוצא מגופו. כגון זב ובעל קרי: אבל בנגיעה לית לן בה. אפילו אותו שטומאה יוצא מגופו יכול ליגע בה: דהילכך נדה קוצה לה חלה. בהורצה לארץ דנדה נמי טומאה יוצאה מגופה: ואכיל לה כהן קטן. שאין טומאה יוצאה מגופו. והך (תרומה) [חלה] דתנינן הכא דאכיל כהן קטן כלומר שאסורה למי שהטומאה יוצאה עליו מגופו כולה בשל אור קתני דשתי חלות (דהיינו

הגהות הב"ח

(א) גמ' למיטעי בהון סבר תיתחל קדושייהו: (ב) רש"י ד"ה ה"ג וכו' וכ"ה האי בכולן: (ג) ד"ה תיתחל וכו' אבי אמו סלע דהיינו:

לעזי רש"י

פורגו"ן. שפוד חתייה.

שיטה מקובצת

א) ישראל. עיין בתוס' לקמן (דף נג ע"ב): ב) אסור יש בקצת ספרים כתר' כאן א) רשב"א אומר אף במתנות כהונה כן כיצד ישראל שהפריש ר' זוז למתנות כהונה ומצאו ישראל אחר ואמר לו הילך סלע ותנם לבן בתי כהן מותר ואם כהן לכהן אסור ותנא וכו' ורש"י ל"ג לה: ג) סבר תיתחל קדושתייהו: ד) דתרומה ומכאן ואילך רמי חדא: ה) קוצה לה חלה: ו) קמא ותנא דאמר בכולן: ז) למטעי בהו וסבר: ח) דיהיב לה אבי אמו סלע דהיינו: ט) לארץ מדרבנן היא: י) לאכול הכל זר: יא) לארץ הס"ד ומה"ד הוה רמי תרי דחולין וחד תרומה לבטלה ברוב והוה שקיל חד נטל דתלתא ושביק תרתי ומכאן ואילך רמי חדא לגו תרתי לבטלה והוה שקיל חדא והוי להו תרי כדמעיקרא לבטלה אחרינא: יב) טומאה יוצאה מגופו: יג) גדול הואיל והיא עצמה טמאה בנדה שהטומאה יצאה מגופה ל"א כר' והשאר נמחק: יד) הכי והדר מפריש חלה אחריתי וכ"ל דאין קורא לה שם דלית לה תורת חלה: טו) מצות הס"ד ומה"ד לאפנויי לנקביו הס"ד: טז) ובדמאי ובלוקח מן: יז) אוכלין צלי ובחרדל ובכל מתנות כהונה כתיב: יח) ישמעאל דאסורה לזר: יט) מדמעת ודייק התם: כ) כהן כדאמרינן רבה ואביי מדבית: כא) התרומה שייר מכריו מעט כדי שיתקיים: כב) והולך הטבל וישייר כדי תרומה באחרונה ויפרישנה: כג) אחר שטבל וטהר: כד) טובלין כהנים לתרומה: כה) דלא מבטל לה תיבת אכיל לנמחק: כו) לישנא דשקליה לה ברישא מיסא אלא גבי ההיא דשדי ליה בתנורא מ"מ תיבות מזכיר לה שריפה נמחק: כז) מועט הוא וגם: כח) דאיפשר לאיזדהורי מליגע: כט) חגיגה דקא טרפא שיבבתא וכו' וקאמרה: ל) התם הוא אף: לא) נכנסה וכן פי' בערוך אבל: לב) גבי מרים מגדלא כו' וקא מחזיא תנורא שהיתה כו' שקורין פורגין ומכבדת: לג) ודובשנין דפרק כל: לד) תיבות והדר מפרשא נמחק: לה) ולא דמי להנהו מקומות: לו) כאן היה רחוק מא"י: לז) לכהן קטן כיון דאין טומאה יוצא מגופו: לח) ללמוד הך דהכא: לט) אינה קבועה טעונה להפרישי כו' כהן קטן ממקומות:

ח) וכ"ה בתוספתא דדמאי פ"ה ע"ש.

ט) נראה דל"ל וכ הונא נמי היה עושה כן: רמי תרי נטלא דחולין וחדא וכו'.

ח) נראה דל"ל כדי לזכות בה לכהן אחר אסור דנראה כמו דמוכרה לאותו הכהן באותו הסלע וכו'.